

Bava Metzia (Mishnah 93a)

וְנוֹשֵׂא שְׂכָר וְהַשּׂוֹכֵר נִשְׁבָּעִים עַל הַשְּׂבִיבָה וְעַל הַשְּׂבִיבָה וְעַל הַמָּוֶת — **And a paid custodian and the renter swear with regard to [an animal] that broke a limb, or was captured by armed brigands or died naturally;** וּמִשְׁלָמִין אֶת הָאֲבִידָה וְאֶת הַגְּנִיבָה — **and they pay for loss or theft.**

Bava Metzia (Gemara 93a)

תְּנִינָא שׂוֹכֵר פִּיצֵד מִשְׁלָמִים — **It was taught in a Baraisa: How** (i.e. under what circumstances) **does a renter pay?** Is he like a paid custodian or like an unpaid custodian? רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כְּשׂוֹמֵר חֲנָם — **R' Meir says: He is like a unpaid custodian.** רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּשׂוֹמֵר שְׂכָר — **R' Yehudah says: He is like an paid custodian.**

Bava Metzia (93a-93b)

הָהוּא רַעֲיָא דְהִנּוּה קָא רַעֲי חִיּוּתָא אַגּוּדָא דְנָהֵר פְּפָא — **There was this shepherd who was herding the animals in his care along the banks of the River Pappa.** שְׂרִיג חָדָא מִיַּנְיָהוּ וְנָפְלָתָ לַמַּיָא — **One of [the animals] slipped and fell in the water and drowned.** אֶתְּא לְקַמִּיהִ דְרַבָּה וּפְטָרִיהִ — **He came before Rabbah, who absolved him from liability for the drowned animal,** אָמַר מֵאִי הָא — **saying: What could he have done to prevent this mishap?** [93b] הָא — **Why, he has guarded the animals as people customarily guard their own animals, and still one slipped into the water and drowned!**

Abaye questions Rabbah:

אָמַר לִיה אַבְיָי — **Abaye said to him:** אֵלָא מַעֲתָה עַל לְמַתָּא בְּעִידָנָא דְעִילִי אִינְשִׁי — **Accordingly, in a case where [the shepherd] entered the town at the time that people** guarding their animals customarily **enter** it, leaving the animals unattended outside (as is the custom), הֲכִי נִמִּי דְפְטוֹר — **would you say that in this case too he is not held liable** if something happens to the animals as a result?

Rabbah answers:

אָמַר לִיה אֵין — **[Rabbah] said to him: Yes,** I would say in that case as well that the shepherd is not liable, since he observed all the conventions of normal guarding.

Abaye asked further:

גְּנָא פּוֹרְתָא בְּעִידָנָא דְגִנּוּ אִינְשִׁי — **And if the shepherd napped a little at the time that people** customarily **nap,** הֲכִי נִמִּי דְפְטוֹר — **would you say that in this case too he is not held liable** if something happens to the animals as a result?

Rabbah answers:

אָמַר לִיה אֵין — **[Rabbah] said to him: Yes** here too I would say that he is not liable.

The Gemara brings an opposing view to Rabbah:

רַב חֲסִידָא וְרַבָּה בַּר רַב הוּנָא לֹא סְבִירָא לְהוּי הָא דְרַבָּה — **Rav Chisda and Rabbah bar Rav Huna do not agree with this** ruling of **Rabbah,** that a paid custodian is free from liability as long as he guarded in the manner that people normally guard. דְּאָמְרִי — **For they say** that the owner can say to the paid custodian: לְהֲכִי יְהִי לְךָ אַגְרָא — **It is for this reason that I gave you pay** — לְנִטְרִי לִי נִטְרִיהָא וְתִירְתָא — **to guard for me an exceptional guarding.**

חיוב השוכר

רש"י (בבא מציעא פ:)- רבי יהודה אומר כשומר שכר הואיל ולהנאתו הוא אצלו, אף על פי שנותן שכר פעולתו שומר שכר הוא, דאי לא יהיב שכר הוא שואל וחייב באונסין, השתא דיהיב ליה אגרא לא הוי שואל והוי שומר שכר. [על סמ"ע (שז, א).]

נטר כדנטרי אינשי

מהרש"ך (ח"ב, סי' קסט) - לא אמרו דבשומר שכר לא מהני ליה טעמא דמאי הוה ליה למעבד משום דאמרינן ליה להכי היבית לך אגרא לנטורי לי נטירותא יתירתא אלא דוקא בנותן לו שכר בהדיא בעד שמירתו. אמנם בנידון זה לענין משכון דלא חשבינן ליה שומר שכר אלא משום פרוטה דרב יוסף, בהא ודאי לא דיינינן ליה כההיא שומר שכר דהתם, ואם כן מצי למימר מאי הוה לי למיעבד ופטור אפילו לא התנה.

כנסת הגדולה (הגהות בית יוסף עב, כ) - לא ירדתי לסוף כונת הרב ז"ל בדברים אלו, דאי דיינינן ליה כשומר שכר וחייב בגניבה ואבידה ופטור מן האונסין בנידון שלו שלא היה שם אונס אלא גניבה למה לא יתחייב. ואם כונתו לומר דבשביל שאינו נותן לו שכר בהדיא על שמירתו אינו כשומר שכר אלא שומר חנם אם כן יאמר בפירוש דהמלוה על המשכון שומר חנם הוה מן הטעם הזה.

חתם סופר (שו"ת חו"מ סי' טז; ועי' דבריו בחידושי לב"מ צג.) - בכל אלו הנדונים כשומר שכר מאומד הדעת דבההיא הנאה דשביק כולי עלמא ואוגר ליה לדידיה או נפיק עליה קלא דמהימנא הוא וכדומה נהי דחייב באונסים כשומר שכר מכל מקום אותן הפלגות יתירות לית בהו דהרי לא יהיב ליה אגרא... ונראה לי דזה הוא דעת הראב"ד דמייתי רא"ש שהקשה וכי יאחוז בזנבה וילך, ותירץ רמב"ן דלהכי יהיב ליה אגרא ע"ש היטב, ואמנם הראב"ד סבירא ליה דבשוכר לא אמרינן הך סברא להכי יהיב לך אגרא, דוקא בשומר שכר ממש ולא בשוכר... והיא סברת מהרש"ך.

קצות החושן (עב, ה) - כתב מוהרש"ך [ח"ב] בסימן קס"ט וז"ל, אפילו להסוברין שומר שכר מטעם דרב יוסף, אפילו הכי לא אמרינן ביה מאי דאמרינן בשאר שומרי שכר להכי יהיבין לך אגר כי היכא דלנטריה לי נטירותא יתירא... אבל נראה דגם משום פרוטה דרב יוסף הוה שומר שכר לכל דינו.

ערך ש"י (שז) - עיין בבבא מציעא מדמה שוכר לאומן, ואם כן גנבה באונס, ואונס בגופו של שומר כשינה בשעה דניימי אנשי דחייב רק משום דלהכי יהיב לו אגרא דלנטר נטירא יתירה שוכר פטור, וכן כתב חתם סופר סי' טז. אך מדפריך הש"ס סוף פרק האומנין על הא דתנן ארבעה שומרין הא שלשה הן, ומשני דיניהן שלשה לא משמע כן, דלמהרש"ך דיניהן ארבעה.

משפטי התורה (סי' נה) - אם השוכר נעל את המכונית עם כל המנעולים שנתן לו המשכיר פטור השוכר מלשלם עבור המכונית או החפצים שבה, בין אם הם נגנבו בשעות הראויות לשינה ובין אם נגנבו בשעות היום.

נתיב השכירות (כב, ד) - נראה שהשוכר מכונית ומחנה אותה ונגנבה חייב על הגניבה, ואף אם נגנבה בלילה כשהלך לישון כדרך העולם חייב על הגניבה... והנה אף לסוברים דלא צריך נטירא יתירתא מכל מקום כל זה כשהשוכר שמר הדבר אבל להניח מכונית באמצע הרחוב אין כאן שום שמירה, וגם נעילה של דלתות אינה נחשבת שמירה כיון שאפשר בקלות לשבר הזכוכיות ולפתוח הדלתות.

Real Head on collision by careless driver (אונס): Nesiv HaSechiro (22, 10).

Theft through (אונס): Taken to hospital after accident and car gets stolen (22, 5).

Theft when doing normal care: Stolen while parked with doors locked (22, 4, but Mishpetei Torah 55 disagrees). [According to Mishpetei Torah he is not obligated to guard it during off hours since he is not getting paid for the guarding. According to Nesiv HaSechiro he is always a Shomer Sachar so he must always be doing some sort of shemira [וכן נראה מרש"י שכתב שאינו פשיעה, דמשמע שמכל מקום הוה גניבה ואבידה ולא אונס].]

Regular Theft: Someone steals car while he is putting in gas.

משפטי התורה: באותו זמן הוא היה חייב לשמור כראוי על החפצים הללו כמו שומר שכר, אבל אם הם נגנבו בזמן שמקובל שהחנות סגורה, שבזמנים אלו שוכר לא חייב לשבת ולשמור כי היר לא קיבל שכר מיוחד עבור השמירה לכך במקרה זה פטור בעל החנות מלשלם אם נעל כראוי את חנותו. דברי המשפטי התורה נראין יותר, כי שיטת רבה בב"מ היא שכל שומר שכר שישן בשעה שישנים הרועים פטור מגניבה (לכאורה, אבל אפשר שפוטר רק מאונס) אף שהניח הבהמות ולא שמרם כלל. ואם כן אף למסקנה שחולקים על רבה בשומר שכר גמור, אבל באומן או שוכר שיש להם רק דין שומר שכר אומרים מאי הוה ליה למעבד. וגם זה חשוב אונס שלא היו צריכים לישאר ער בכל כ"ד שעות ליום.